

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งผู้เรียนมีความแตกต่างกัน แต่ละคนจึงมีความสามารถความสนใจและความต้องการที่แตกต่างกัน ทำให้การเรียนรู้ไม่เท่ากัน หลักการของหลักสูตรระบุไว้ คือ เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มุ่งผลิต และพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงานสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง และเข้าใจชีวิต เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนวิชาชีพสามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้ และสามารถสะสมการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างเหมาะสม มีจุดหมายของหลักสูตรระบุไว้ คือ เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพนำไปสู่ปฏิบัติวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ผู้สอนต้องวางแผนเตรียมการสอนให้มีความพร้อมทั้งด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาในการเรียนการสอนจากประสบการณ์ในการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และได้ไปนิเทศ นักเรียนนักศึกษาที่ฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่าทักษะของผู้บริหารระดับผู้จัดการและหัวหน้าโรงงาน ได้ให้ความเห็นว่ามี ความต้องการแรงงานด้านอาชีวศึกษาอยู่มากการจัดเตรียมกำลังคนเข้าสู่งานอาชีพให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมนั้น ส่วนมากปัญหาในการทำงานของนักเรียน นักเรียนที่จบในด้านอาชีวศึกษาระดับช่างเทคนิค คือ มีความรู้ความสามารถค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นสาเหตุเนื่องจาก อุตสาหกรรมในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เข้ามาใหม่ จึงทำให้นักเรียนที่จบออกไปแล้วไม่สามารถทำงานได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ปัญหาต่าง ๆ

สำหรับการให้การศึกษาฝึกอบรมนักเรียน นักเรียนอาชีวศึกษานั้น ยังมีอยู่หลายประการเช่น ปัญหาเรื่องหลักสูตรการสอน คุณภาพของครูและสภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลทำให้คุณภาพของนักเรียนลดลง จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษามีความสำคัญมาก ในการที่จะพัฒนากำลังคนให้ได้ทั้งคุณภาพและปริมาณ สำหรับอีกส่วนหนึ่งของผู้มีบทบาทอยู่เบื้องหลังในการพัฒนาก็คือครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา ส่วนมากผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ขาดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนโดยเฉพาะในเนื้อหาวิชาทางด้านอาชีวศึกษา ซึ่งเน้นให้เห็นจริงและปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและเหตุผลได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถไปปฏิบัติงานอาชีพได้

ผู้วิจัยได้คิดรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการ ให้สอดคล้องและตอบสนองต่อนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยให้นักเรียนเป็นผู้บูรณาการความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถเชื่อมโยงภาคทฤษฎี ไปสู่ภาคปฏิบัติได้ โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006 ต่อไปนี้

1.2 จุดประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกลับหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นเฉลี่ยมากกว่า 80/80

1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.3.3 ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นในระดับมากขึ้นไป

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.4.1 การทำวิจัยครั้งนี้ ไม่ได้พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างเพศ เชื้อชาติ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมและอารมณ์ของนักศึกษา

1.4.2 การทดลองครั้งนี้ถือว่านักเรียนตั้งใจศึกษาด้วยความตั้งใจเท่าเทียมกัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006 ที่สร้างขึ้นเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2556 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนสาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี

1.5.3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาสาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี โดยสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 16 คน

1.5.4 ตัวแปร

ตัวแปรต้น เป็นการจัดการเรียนการสอนด้วยเอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน และความพึงพอใจในการเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้น

1.5.5 ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2560 ถึง เดือนมีนาคม 2561

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 รหัสวิชา 2103-2006 ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

1.6.2 ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของเอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สคลุม 1 ซึ่งได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากคะแนนในการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

1.6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊ส กลุ่ม 1 โดยใช้เอกสารประกอบการสอน ซึ่งวัดคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเรียนเนื้อหาจบแล้ว จำนวน 7 หน่วย

1.6.4 ความพึงพอใจ หมายถึง ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน วิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สกลุ่ม 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีคำถาม 15 หัวข้อ แบ่งเป็น ด้านรูปแบบการนำเสนอ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียน

1.6.5 เกณฑ์กำหนด 80/80 หมายถึง การหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สกลุ่ม 1 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถทำข้อสอบในแบบทดสอบภายหลังจากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สกลุ่ม 1 ได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สกลุ่ม 1 รหัสวิชา 2103-2006 ที่สร้างขึ้น จะเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาเห็นประโยชน์ และมีความสนใจที่จะช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษามากขึ้น

1.7.2 ผลการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาระบบการสอนด้วยเอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สกลุ่ม 1 รหัสวิชา 2103-2006 จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนของรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

1.7.3 เป็นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาพัฒนาใช้และปรับปรุงในการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

1.7.4 เอกสารประกอบการสอนวิชางานเชื่อมอาร์กโลหะแก๊สกลุ่ม 1 รหัสวิชา 2103-2006 ที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ครูผู้สอนวิชาเดียวกันได้มีการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่กันได้ ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีมาตรฐานเดียวกัน